Grane kommune

Økonomiavdelingen

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2026/154-2
Saksbehandler:
Monica Hoff

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	
	Arbeidsmiljøutvalget	
	Kommunestyret	

Økonomiplan 2027 - 2030 med handlingsdel og årsbudsjett 2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Grane kommunestyre vedtar Økonomiplan 2027 – 2030 med handlingsplan, budsjett 2027, gebyrregulativ 2027 og investeringsplan 2027 – 2030.

2. Den kommunale inntektsskatteøren for 2027 for personlige skatteytere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats.

3. Den kommunale inntektsskatteøren for 2027 for elektrisitetsverk som lignes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlig sats.

4. I henhold til eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2027:
   - Hytter og hus 4 promille
   - Næringseiendom 7 promille
   - Kraftverk og kraftnettet 7 promille

5. Fritak for eiendomsskatt:
   Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 kan kommunestyret velge å frita følgende eiendommer for eiendomsskatt:
   a. *Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, fylke eller staten.*
   Forsamlingshus, klubblokaler o.l frigis for eiendomsskatt i Grane kommune.
   Nybygg enebolig gis fritak for eiendomsskatt i Grane kommune i 5 år.

6. Driftsbudsjett år 2027 vedtas med følgende netto ramme:

Politisk styringsorganer	8 003 624
Sentraladministrasjon	17 113 401
Oppvekst og Kultur	53 717 668
Teknisk og Næring	24 147 062
Helse og Omsorg	51 949 132
NAV	4 550 000

7. Investeringsramme for Grane kommunes investeringsbudsjett 2027 settes til kr. 16 915 000 eks. mva.

   Finansiering:

Tilskudd NFK bredbånd	2 000 000
Låneopptak 2027	14 915 000
Sum finansiering	16 915 000

   Låneopptak år 2027 kr 14 915 000 med løpetid 30 år.

   Grane kommune har startlånmidler og har ikke behov for opptak av startlån i 2027.

Begrunnelse for vedtaket:

Økonomiplan 2027 – 2030 med handlingsplan, budsjett 2027, gebyrregulativ 2027 og investeringsplan 2027 – 2030 vedtas i henhold til kommuneloven § 14-2.

Vedlegg

1 Utskrift sak 2926 Forslag til budsjett 2027, med økonomiplan 2027-2030, for kontrollarbeidet.pdf
2 Budsjett for 2027, med økonomiplan 2027-2030, for kontrollarbeidet.pdf
3 Budsjett Grane menighet år 2027
4 PDF-format av Økonomiplan 2027-2030 og budsjett 2027

Saksopplysninger:

Det vises til vedlagte økonomiplan for perioden 2027 – 2030, med handlingsplan og budsjett 2027.

Digital økonomiplan vil bli publisert på nettsiden samtidig som den legges ut til offentlig ettersyn. Her er linken til den digitale utgaven:

https://pub.framsikt.net/2027/grane/bm-2027-okonomiplan_2027-2030

Pdf-format av Økonomiplan 2027 – 2030 og budsjett 2027 ligger vedlagt. Denne inneholder kun tekst fortløpende og nesten ikke bilder. Vil derfor på det sterkeste anbefale å lese den digitale utgaven. Denne brukes kun til arkivering.

Vurdering:

Anslaget frie inntekter 2027 for Grane kommune er 160 300 000 kroner. Dette innebærer en nominell vekst for Grane kommune fra 2026 til 2027 på 4,2 %. I fjor var veksten på 4,5 % og forrige år var 4,2 %. Anslått landsgjennomsnitt er på 4,9 %. Med nedgang i innbyggertallet, høy pris- og lønnsvekst vil rammetilskudd og skatteinntekter år 2027 ikke dekke økte utgifter i året som kommer.

Rentekostnader på lånegjeld er budsjettert utfra renteprognoser hos Kommunalbanken og er på 5,6 % flytende rente. Grane kommune har 30 % av lånegjelden på fastrente og dette til en rente på snitt 2 %. Avdrag og renter øker med 1,4 mill.kr fra 2026 til 2027 hovedgrunnen til dette er økte rentekostnader grunnet stort låneopptak i 2025 på 45 mill.kr. Dette lånet gikk blant annet til bru ved Stormoen, brannbil og laksvollen m.m. Det kommer også leieinntekter fra Laksvollen som vil gå mot deler av økningen av renter og avdrag.

Pensjonskostnadene har økt med lønnsveksten og det er i budsjettet for neste år nødvendig å bruke premiefondet hos KLP med 5 mill.kr. Da vil budsjettert pensjonskostnad gå fra 20 % til 17 % før fratrekk for de ansattes andel som er på 2 %. Dette reduseres pensjonskostnadene med rundt 3,7 mill.kr.

I år som i fjor har det vært svært utfordrende å få budsjettet i balanse og samtidig opprettholde gode og nødvendige tjenester for våre innbyggere. Under kapitel i økonomiplanen: Tiltak og innsparinger i budsjett år 2027 er det opplistet grep som er gjort for å få budsjettet i balanse. I tillegg har kommunalsjefene skrevet for hvert tjenesteområde om utfordringer og sammendrag av rammebudsjettene. Budsjettert positivt netto driftsresultat for år 2027 er på 2 mill.kr og er 0,9 % av driftsinntektene. Dette er et steg i riktig retning for å få styrket økonomien i kommunen. Det er helt nødvendig å få tilført midler på disposisjonsfond som igjen skal brukes til akutte hendelser eller bidra til å utvikle tjenestetilbudet i kommunen.

Vedlagt ligger protokoll fra behandling av budsjett for kontrollarbeid i Kontrollutvalget og dette er lagt inn i budsjett år 2027 og økonomiplan 2027 - 2030. I tillegg ligger budsjett år 2027 fra Grane Menighet vedlagt. Tilskudd til kirkelig formål er redusert med kr 65 000 fra 2026 til 2027.

I henhold til investeringsplanen 2027 – 2030 skal det fremdeles skje noen store investeringer i år 2027 og 2028 og dette vil føre til økte rentekostnader og avdrag som må tas inn i driftsregnskapet framover. Det største investeringsprosjektet i 2027 og 2028 er bygging av brannstasjon. Andre investeringsprosjekt er renovering av barnehagen og ferdigstille renovering av GBU Stormoen. Det vil fremdeles være viktig å holde investeringene nede på et lavt nivå etter disse årene slik at vi får stabilisert nivået på renter og avdrag i drift og gjeldsgraden går ned mot måltallet på 75 % av driftsinntektene.

Formannskapets behandling av sak 91/2026 i møte den 03.11.2026:

Behandling:
Tilleggsforslag fra Formannskapet til kommunedirektørens innstilling:
Grane formannskap legger ut Økonomiplan 2027-2030 med handlingsplan, budsjett 2027, gebyrregulativ 2027 og investeringsplan 2027-2030 til offentlig ettersyn i perioden 3.-18. november. Høringsfrist: 18. november 2026.

Kommunedirektørens forslag til vedtak samt formannskapets tilleggsforslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Grane formannskap legger ut Økonomiplan 2027-2030 med handlingsplan, budsjett 2027, gebyrregulativ 2027 og investeringsplan 2027-2030 til offentlig ettersyn i perioden 3.-18. november. Høringsfrist 18. november 2026.

Formannskapet innstiller til kommunestyret:

1. Grane kommunestyre vedtar Økonomiplan 2027-2030 med handlingsplan, budsjett 2027, gebyrregulativ 2027 og investeringsplan 2027-2030.
2. Den kommunale inntektsskatteøren for 2027 for personlige skatteytere og dødsbo skal være den av Stortingets høyeste fastsatte sats.

3. Den kommunale inntektsskatteøren for 2027 for elektrisitetsverk som lignes etter skattelovens § 19 e, skal være i samsvar med høyeste lovlig sats.

4. I henhold til eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2027:
    - Hytter og hus 4 promille
    - Næringseiendom 7 promille
    - Kraftverk og kraftnettet 7 promille
5. Fritak for eiendomsskatt:

    Med hjemmel i eiendomsskatteloven § 7 kan kommunestyret velge å frita følgende eiendommer for eiendomsskatt:

    a. *Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, fylke eller staten.* Forsamlingshus, klubblokaler o.l frigis for eiendomsskatt i Grane kommune.

    Nybygg enebolig gis fritak for eiendomsskatt i Grane kommune i 5 år.
6. Driftsbudsjett år 2027 vedtas med følgende netto ramme:

Politisk styringsorganer	8 003 624
Sentraladministrasjon	17 113 401
Oppvekst og Kultur	53 717 668

Teknisk og Næring	24 147 062
Helse og Omsorg	51 949 132
NAV	4 550 000

7. Investeringsramme for Grane kommunes investeringsbudsjett 2027 settes til kr. 16.915.000,- eks. mva.

   Finansiering:

Tilskudd NFK bredbånd	2 000 000
Låneopptak 2027	14 915 000
Sum finansiering	16 915 000

   Låneopptak år 2027 kr. 14.915.000,- med løpetid 30 år.

   Grane kommune har startlånmidler og har ikke behov for opptak av startlån i 2027.

Begrunnelse for vedtaket:
Økonomiplan 2027-2030 med handlingsplan, budsjett 2027, gebyrregulativ 2027 og investeringsplan 2027-2030 vedtas i henhold til kommuneloven § 14-2.